

llibertat

òrgan oficial antifeixista del consell municipal

Treballadors i Treballadores.
Sabeu què significa recuperar?
Recuperar és resistir.
Resistir és Vèncer.
Lliureu tots els objectes inútils de ferros, metalls, papers, draps, etc., de les vostres cases a les Brigades de Recuperació.

BIBLIOTECA POPULAR
DE LA
CASA DE ANYS DE MATARÓ

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer de Barcelona, 15 — Telèfon n.º 256

ANY III — Mataró dilluns 8 agost 1938 — NUM. 634

NÚMERO SOLT: 30 cts.
SUBSCRIPCIÓ: 4'00 PESSETES MES

En defensa de la democràcia

Com era de preveure, l'article de «El Diluvio» que vam reproduir dis-sabte ha estat objecte de respostes per part de la premsa afiliada a la Tercera Internacional. «Frente Rojo» resumeix així aquell article: «La causa de la democràcia, per la qual es combat a Espanya i al món, ha d'ésser defensada pels demòcrates, pels liberals; i el fet que en aquesta defensa hi participi a l'avanguardia la classe obrera, i particularment els comunistes, beneficia el feixisme, posat que retreu les masses liberals i, per tant, perjudica la seva pròpia causa».

En la seva resposta a «El Diluvio», l'esmentat diari deia, entre altres coses, el següent:

«Si la classe obrera s'allunyés del moviment mundial de defensa de la democràcia no solament es restaria una immensa força, la més potent de totes, a aquest moviment, sinó que, a més, se la deixaria a mans d'homos i de sectors polítics que no comprenen justament la lluita i que per això mateix i per la seva peculiar formació política tendeixen a la inconseqüència i fins a la capitulació davant l'enemic comú.»

«Si des d'un principi els representants dels sectors polítics liberals, democràtics, haguessin pres les oportunes mesures de recolzament a Espanya, d'ajut als que defensaven la democràcia que constitueix la seva raó política d'existència, no dubti ningú que la classe obrera, l'espanyola en primer terme, les hauria acollit amb tot entusiasme.»

«I com que la democràcia precisava ésser defensada per a evitar un terrible retrocés històric al món, ha estat la classe obrera la que ha impulsat a tots els demòcrates, a tots els liberals a les masses pacifistes i democràtiques de tots els països cap a una política més enèrgica i més justa, cap a les mesures que faltaven i que, en gran mesura, segueixen faltant avui.»

«Per fortuna per a la democràcia, la classe obrera ha de jugar en la seva defensa aquest paper decisiu. Raó per la qual els Comunistes, Partit de la classe obrera, figuren a la vanguardia en aquest gran procés de lluita mundial, seguint la política de la Internacional Comunista, de la conseqüència revolucionària de la qual dona clara idea el fet d'haver sabut adaptar la seva tàctica marxista leninista a cada període històric. Precisament aquests recels anticomunistes a que es refereix «El Diluvio» són profundament negatius i perjudicials per al moviment democràtic. El nostre secretari general, camarada Josep Díaz, ha dit: «Alliar als Comunistes del poble significa debilitar tot el front de la lluita antifeixista». I aquesta afirmació no és únicament aplicable en el pla nacional, sinó també internacionalment, com advertia el nostre company en la seva lletra al Ple del Comitè Central, celebrat en el mes de maig.

Per això trebalem per a dissipar tot rezel i per a aconseguir que estiguin unides per democràcia i front al feixisme totes les forces defensores

dels principis de llibertat i progrés. ¡Totes! Liberals, comunistes, socialistes... I en la primera línia, la nostra classe.»

La Rambla d'abans d'ahir comentava:

«¿Què volen, doncs, ara els dirigents dels partits liberals i demòcrates? ¿Volen, per produir un determinat efecte a l'estranger, que el P. S. U. de Catalunya i el P. C. Espanyol dissimulin llur força? ¿Volen que s'anul·lin ella mateixos? ¿Creuen que seria un bé per a la República, per a la democràcia, per a la llibertat deixar sense la disciplina que ara les dirigeix les masses proletàries catalanes i espanyoles? ¿Són tan cànids de creure que ells heretarien aquestes masses? I si ells no les heretessin ¿preveuen vers on aquestes forces serien dirigides? ¿No veuen com els mateixos trotsquistes les esperen, com procurarien manobrar hi?»

No, tot això de voler desestimar i de dissimular la força dels partits proletaris de la República és perillós. El que han de fer els partits liberals i demòcrates és creure en la lleialtat dels comunistes quan declaren que lluiten per la República democràtica i per la independència, i ajudar que tot el món compregui que aquesta és l'única realitat dels pobles hispànics. Res no hi ha més cert que la Internacional Comunista creu avui que la missió històrica dels partits liberals i demòcrates no ha acabat encara. I que només llur forta unió amb els partits proletaris pot barrar el pas al feixisme.»

Heus ací com «El Diluvio» contestava ahir les rèpliques dels col·legues esmentats:

«El nostre article volia ésser, al mateix temps, estímul i frè. Estímul per als liberals i frè per als comunistes. En benefici de comunistes i de liberals. I encara que procurem evitar al·lusions molestoses, no fou possible eliminar-les totes, per la necessitat de reforçar les nostres afirmacions amb un mínim d'argumentació. Era a aquestes al·lusions molestoses a les que esperàvem contestació i les que, sens dubte de cap gènere, decidiren a replicar nos. No s'ha contestat a cap d'elles, no obstant. I és que la cosa és per al col·lega, més que difícil, im-possible. Estan massa a prop els acontexaments i no fa tant que s'han modificat les postures per a que entre en el possible negar fets sense que el somriure sigui el primer comentari a les negatives.»

«Ens permetrà, per altra part, Frente Rojo una aclaració molt necessària. Dir que els comunistes deuen cedir la bandera als liberals no equival a sostenir que han de cedir-la els treballadors. Per moltes al·lusions que es facin els nostres amics, dir classe treballadora no és dir comunisme. Hi ha altres nuclis proletaris, forts, compactes, que res tenen que veure amb el comunisme. Hi ha partits que no són monolífics, que demostren el seu amor a la democràcia practicant-la, i són partidaris obrers per la seva ideologia i pels seus afiliats. El laborisme, les Trade Unions, tota la so-

cial democràcia del Nord, molts partits socialistes... No hi ha cap dubte que tots ells, i amb ells els elements liberals de la burgesia, estan més qualificats per a tremolar la bandera d'una llibertat de la que mai han renegat.

Encara dèiem altra cosa, i ens importa molt que no es desdibuixi sepultada per les que se'ns atribueixen sense que les hàgim dit: Si es convoca a tots per a defensar l'interès general, no pot aprofitar-se la convocatòria per a beneficiar l'interès particular. Els nostres contradictors tenen la mala costum, aquí i en tots els països, de proclamar-se infalibles i atribuir als demés els seus propis errors. En l'article de Frente Rojo hi ha—no podien faltar!—signes d'aquesta conducta. Per exemple, quan es diu: «De tots els errors polítics del primer bienni republicà, que constituï la gran esperança de tot el poble espanyol». I més endavant: «la classe obrera no podia estar absent del moviment de defensa i consolidació de la República...».

Dir que tot el poble espanyol posà la seva esperança en el primer bienni és tant com afirmar que el partit comunista no forma part del poble espanyol. Perquè ni intervingué en la implantació del nou règim, ni deixà de combatre sanyudament als homes que el dirigíren en els primers temps.

Tots errem. Nosaltres i vosaltres. L'honrat és reconèixer els errors per a rectificar los. Adjudicar-se el monopoli de l'encert i atribuir als demés el de l'equivocació solament condueix a crear en els demés un estat d'irritació poc propici per a assolir blocs o unitats.

A Frente Rojo li semblarà la política de la Internacional Comunista una desfeta de conseqüència; però no pot impedir als laboristes anglesos, posem per exemple, opinar de manera diferent, recordant que fins 1932 fou per als nostres amics la Societat de les Nacions una «fortalesa de l'imperialisme», i a partir d'aquesta data, una «trinxera de la pau»; que la defensa de la llibertat era abans un pecat inexplicable dels «tacs del capitalisme», i avui l'objectiu suprem del Front Popular...

El feixisme recollí a tots els desil·lusionats de la post guerra, arribà a enrolar en les seves files a bona part de la classe mitja. Avui s'ha descobert i procedeix com un moviment supercapitalista, que priva de la llibertat i del benestar econòmic a la immensa majoria, en benefici dels homes de presa de l'alta finança i de la gran indústria. Contra això hi ha milions de ciutadans que no estan classificats socialment com a proletaris i l'ajuda dels quals ens fa falta. ¿Per què fer-los elegir entre perdre la llibertat amb uns o perdre-la amb altres? Per a que estiguin decidits al nostre costat han de saber que amb el feixisme perden la llibertat; amb nosaltres la consoliden. No el veuran mai mentre els sembli que la formació del gran bloc liberal es fa a benefici d'una força a la que atribueixen—amb encert o amb error, que això no es discuteix ara—la intenció d'arrabassar-los hi el seu benestar econòmic... i la seva llibertat...

Són, doncs, moltes i molt importants les raons estratègiques que aconsellen la tàctica que nosaltres defensem.»

Falset

Falset ha entrat en la llista de les ciutats màrtirs que, amb traïdoria i empès per la seva fúria destructora, va escrivint el feixisme. Amb prou felnes viuen avui enmig de les seves runes alguns vells. És un poble riàller i en el qual no hi havia ni una sola caserna ni un mal taller d'indústries de guerra que ha desaparegut de la vida civil. La població ha hagut d'ésser evacuada. Pels carrers tot és desordre i confusió: runes i més runes i els estris familiars, els mobles, les eines de treball, tacats de sang, es troben escampats per tot arreu.

En desencadenar les tropes republicanes la seva ofensiva de l'Ebre, Franco va dir que les poblacions civils havien contribuït al nostre avanç i ha estat la seva rancúnia que s'ha esbravat contra Falset, on no ha deixat pedra sobre pedra. Perquè Franco es pensa que com més indefensa es troba la víctima de les seves cobejances i com més cruels siguin els procediments per a sotmetre-la a la seva voluntat, més aviat es podrà convertir en l'amo d'Espanya per a imposar-hi la seva llei. Aquesta llei que exigeix una absoluta submissió moral i física i pels catalans, encara, la renúncia a la seva nacionalitat i al seu idioma propi, perquè no existeix entre ells i els altres habitants de la resta dels pobles d'Ibèria altra diferència que la que separa un esclau d'un altre esclau. Però hi ha també en la conducta de Franco i en la d'aquests pseudo-religiosos que el recolzen en la seva sinistra croada un sentiment malaltís, fill del reconeixement de la pròpia impotència davant l'heroica resolució dels que, sense vanes paraules i conscients del seu deure, s'han juramentat per tal que passi el que passi no cedir mai ni davant dels odis desfermats ni davant de la força brutal que és la raó suprema d'aquesta vergonya humana que s'anomena feixisme, que canvia de Déu cada vegada que li convé per a fer de la força el seu Déu únic i tot poderós.

A Falset solament hi havia els seus pacífics habitants, els refugiats de les terres on s'estava lluitant en aquells moments i uns milers de presoners. Però la sort ha volgut que hagi estat entre els pacífics habitants, menestrals i terrassans, on la metralla estrangera produí el major nombre de víctimes. I això constitueix per als habitants de la via catalana un honor que algun dia caldrà escriure en lletres d'or en la façana del seu Ajuntament i que donarà als seus fills que es troben tots lluitant en els rengles de l'exèrcit de la República, un nou impuls per a seguir lluitant amb més vigor, si això és possible, contra els enemics de la nostra llibertat.

Perquè mentre durí la guerra els avions enemics ja no ironaran a Falset, on ja no hi queda res per a destruir ni una sola vida per segar. No hi ha llum ni aigua. Ni soroll, i fins els animals n'han desaparegut.

Volen sotmetre'ns pel terror, però no ho aconseguiran. Destruiran, en tot cas; sotmetre, mai.

Informació local

CUPÓ DELS INVÀLIDS. — En el sorteig efectuat el dia 6, el premi de vint-i-cinc pessetes ha correspost al número 508.

Els números premlats amb tres pessetes són: 008, 108, 208, 308, 408, 608, 708, 808, 908.

DONATIUS. — Haurà estat aquesta la gesta inaugural de la Secció local de S. I. A.

Camisetes i mitjons que els ferits i malalts hospitalitzats a la Clínica Militar n.º 14, agraeixen amb efusiva gratitud.

Em plau fer constar, encara que tardanament amb motiu d'una confusió, que: llibres, perxessis, escacs, etc., el notable i afectuós donatiu de la secció local del S. R. I. ha estat rebut amb alegria i amb agraïment pels nostres combatents hospitalitzats a la Clínica Militar n.º 14.

ANIVERSARI. — El proper divendres, dia 12 del corrent, a les 6 de la tarda, tindrà lloc a la Casa del Poble un acte simbòlic per tal de celebrar el 50 aniversari de la constitució de la U. G. T. Cal recordar que la idea inicial va sorgir de les entitats de Mataró i per tal motiu es celebrarà aquest acte a la nostra ciutat. A més de les delegacions de totes les federacions d'indústria entre altres, hi assistiran els companys Ramon Gonzalez Peña i Lamonedà. Acte que pel que signifi- ca d'intimitat i companyerisme es pre- veu tindrà un gran relleu.

—OXIGENANTE DE CARBONES, producte Científico-Tècnic reconegut com el més formidable progrés de la termoquímica aplicada a la combustió. «Oxigenante de Carbones» estal- via quasi el 50 per cent de combustible. Es aplicable a tota classe de car- bons i llenyes (alzina, pi, plàtan, etc., etc.). Es ven a totes les Drogueries, Ultramarins i Ferreteries.

—Les restriccions que a la indús- tria ha imposat la manca de materials, fa que manquin forces articles d'ús domèstic. La Cartuja de Sevilla, per- rò, encara segueix oferint als seus clients un bon assortit d'aquests arti- cles necessaris per a la casa o per a fer un present de bon gust.

Dr. R. Perpinyà - Oculista

AJUDANT DEL DOCTOR LAPERSONE DE PARIS

MATARÓ

B. Durrutí (St. Agustí), 55
Dissabtes, de 9 a 1

BARCELONA

Provença, 185, 1.º, 2.º entre Aribau i Universitat
De 4 a 7 tarda

TELEFON 72554

Atenció, Empreses Col·lectivitzades!

El Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya publicava, el dia 9 del corrent, un Decret del Departament d'Economia, en l'articulat del qual hi consta el que segueix:

Art. 6.º En l'ordre comptable i financer de l'empresa, és de la compe- tència de l'interventor, el següent:
a) b) c) d)
(e) Autoritzar amb la seva signatura tots els documents que signifiquin disposició o mobilització de cabals.

Art. 14.º A partir de la data de la publicació d'aquest Decret al DIARI OFICIAL els interventors-delegats en exercici adaptaran lliur actuació a les normes ací establertes. Pel que es refereix a la signatura de docu- ments que impliquin mobilització de cabals, caldrà registrar les signa- tures al Negociat de Legalitzacions del Departament d'Economia i les Banques i establiments de crèdit deixaran d'admetre paper que no porti aquest requisit, trenta dies després de la publicació d'aquest Decret.

En conseqüència, els Delegats de la Generalitat a les Empreses Bancàries i In- stitucions d'Estalvi de Catalunya hauran de tenir cura que, a partir del dia 9 de malg propiament, sigui complimentat l'esperit i lletra del que queda ordenat pel Decret de referència.

Barcelona, 15 d'abril del 1938.

El Cap del Servei Tècnic del Crèdit i de l'Estalvi

Banca Arnús - Banc Espanyol de Crèdit - Banc His- pano Colonial - Banc Urquijo Català - Majó Germans, Banquers - Caixa d'Estalvis de Mataró.

Informació del dia

Barcelona

Comunicat oficial d'ahir

EXÈRCIT DE TERRA

FRONT DE L'EST. — Les forces al servei de la invasió, recolzades amb 70 aparells de bombardeig i gran quantitat de tancs i artilleria, assoliren a costa de moltes baixes ocupar Alto de los Auts, al nord de Fayón.

Altres atacs a les nostres posicions del sector de Gandesa foren total- ment rebutjats.

FRONT DE LLEVANT. — Les tro- pes espanyoles han conquerit bril- lantment, a la zona de Caudiel, la zona 488.

Un cop de mà enemic a les nostres posicions de l'Est de Vértex San Ro- que fou rotundament rebutjat.

En descoberta realitzada pels sol- dats espanyols al sector occidental, es capturà un tractor italià, material

SERVEI D'ADMINISTRACIÓ DE LA PROPIETAT URBANA.

—A partir del proper dimarts dia 10, fins al 31 de l'actual, de dos quarts de deu a una del matí i de les cinc a les set de la tarda, es procedirà al cobrament dels lloguers corresponents al mes de juliol, essent indispensable la pre- sentació de l'últim rebut de lloguer, per a facilitar la tasca cobradora.

Els qui passat el dia 31 no s'hagin presentat al Servei d'Administració de la Propietat Urbana (Rambla Mendi- zábal 33 35, pis), per a fer efectiu l'import dels drets d'ocupació de l'es- tatge que habiten, se'ls passarà a co- brar a domicili, carregant los el 5 per cent, com a premi de cobrança.

Mataró, 5 d'agost del 1938. — El President, *Ramon Mollst.* — L'inter- ventor Delegat, *Francesc Rossetti.*

PÈRDUA. — Fa uns quatre o cinc dies es va perdre una «cartilla» mili- tar a nom de Antoni Serra Cuatrecasas. S'agrairà, a qui l'ahi trobada, que es serveixi entregar-la a l'interessat, car- rer Rafael Campalans (abans Sant Francisco de P.), n.º 75.

de guer a i documentació de la matei- xa nacionalitat.

FRONT DEL CENTRE. — Al sector de Villaverde es volà ahir una contra- mina pròpia que destrouà les trinxe- res de l'enemic, al qual es causà mol- tes baixes.

ALTRES FRONTS. — Sense noi- cies d'interès.

AVIACIÓ

En la matinada darrera, a l'entorn de les 2.30 hores, a la costa catalana, un hidro italià marca «Savola», pro- cedent de Palma, bombardejà el mer- cant anglès «Laje Lugano», metra- liant, a més, la tripulació del mateix. Algunes de les bombes assoliren al vaixell que començà a cremar.

Altre aparell italià repelí, mitja ho- ra més tard, la agressió contra el vai- xell britànic, que fou novament bom- bardejat i metrallat, amb tot i ésser perfectament visible l'incendi que el primer bombardeig havia produït.

A les 3.40 hores, un tercer hidro italià agredí novament al mercant an- glès, ja envoltat en flames.

Un marí de la tripulació resultà greument ferit. Els altres pogueren ésser salvats.

A les onze hores d'ahir, tres trimo- tors italians bombardejaren les po- blacions civils de Vilajolosa i Cam- pelto.

En el matí d'avui, catorze trimotors estrangers bombardejaren Reus, Morell, Riudecañias i Botarell, igno- rant se fins el moment la xifra exacta de víctimes ocasionades.

Penyores

Els Tribunals Permanents de Guàr- dia números 2 i 3 en les últimes ac- tuacions han imposat a les cases Puigdengoles S. A., Pau Saumet, Agusí Cabull, Joan Vila i Joan March la penyora de 500.000 pessetes a ca- da una i un any d'internament als res- ponsables de les esmentades cases pel delicte d'acaparament.

En una altra causa vista pel mateix delicte ha estat absolt Pere Soler i Soler.

Notes de la Direcció General de Seguretat

El Director General de Seguretat, senyor Cuevas, ha rebut les visites del Secretari de l'Ambaixada de Fran- ça, de l'encarregat de negocis de Txecoslovàquia, del diputat Moisés Barrios, del coronel Torres i d'una comissió de l'Ajuntament de Terras- sa.

Agents pertanyents a la Comissa- ria de la Universitat han practicat la detenció d'alguns individus desafec- tes al Règim, els quals tenien en un magatzem acaparats una gran quanti- tat de gèneres.—Fabra.

Pels menjadors per a infants

El conseller d'Economia senyor Comorera, ha rebut un donatiu de 200.000 pessetes de l'Agrupament de la Indústria Flequera amb destí als menjadors per a infants, i un altre do- natiu amb el mateix fi del senyor Ra- mon Arnau.—Fabra.

El senyor Regasol a París i Londres

El senyor Eduard Regasol, des- prés d'haver visitat el passat dissabte els fronts de l'Est, on restà admirat de la moral i esperit combatiu de les tropes republicanes, ha sortit de viat- ge a París i Londres per tal de conti- nuar les gestions que inicià durant la seva intervenció en la Conferència Unversal per a la Pau.—Fabra.

Estranger

Les grans herències

BUENOS AIRES. — Per falsificació del testament del milionari argen- tí Garcia ha estat defingut a Boune pai- re, la viscomtesa de Wippeville i una ex-serventa del difunt anomenada Im- na Daigo.—Fabra.

A Londres comencen a esverar-se

LONDRES. — La notícia de la crida dels reservistes alemanys per tal de participar a les maniobres de la tar- dor ha causat als cercles polítics an- glesos una penosa impressió.

Tots els comentaris fan obser- var que la crida de les reserves coin- cidirà amb els dies que el problema sudeta passarà per moments deci- sius.

Alguns diaris publiquen informa- cions que asseguren que les pròximes maniobres es celebraran en territori austriac i que la crida de reservistes afectarà a dues illes o sigui 400.000 homes.—Fabra.

Aquestes informacions afegides a les que donen compte de que 100.000 obrers estan treballant en la zona oc- cidental del Reich, de la prohibició als estrangers de viajar per les zo- nes estratègiques, de l'augment d'un vint per cent de la producció en les fabricques d'armament i per últim la importació de petroli en quantitats fins ara desconegudes, fa que des d'Anglaterra es miri el pervindre im- mediat d'Europa amb viva inquietud i s'atribueixi a Alemanya d'impedir amb les falsificacions a la seva frontera occidental i amb el desplaçament de grans contingents d'exèrcit a Austria, l'arribada dels auxilis que França procuraria enviar a Txecoslovàquia.

La situació és encara més delicada a causa de que un eventual conflicte entre la URSS i el Japó disminuiria el suport que aquella potència podria prestar a Txecoslovàquia.—Fabra.

Compraria

Màquina d'escriure, Caixa cabals, Nevera elèctrica, Enciclopèdia Espa- sa, Diccionari Salvat, Història Na- tural.

Raó: Redacció LLIBERTAT.

Es desitja comprar

Piano creuat.
Raó: Diari LLIBERTAT.

Desitjo comprar

Peça de terra o terreny.
Raó: Administració LLIBERTAT.

Aquest número ha estat sotmès a la censura

Productes Alimenticis CALDOLLA

Cubets de caldo, a 20 cts.
Sopa de Verduras, a 3'50 ptes.
Extrac de Carn, a 25'00 ptes.
Variants en Vinagre, a 6'50 ptes.
Salsa Estimulant per amanir, verdures, peix, 10'00 ptes.
Venda: BARBOSA. — Telèfon 212

Es venen

Dos llibets daurats, de barana, i el mobiliari d'un despatx.
Raó: Xalet de l'Hotel Solé. — Ar- gentona.

Callista titular

Solament els dilluns de 10 a 12.
Enric Granados, 12 (tenda) - Mataró.

IMPRESA MINERVA. — MATARÓ